

WIADOMOŚCI MUZEALNE

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE

PAŹDZIERNIK – GRUDZIEŃ 2013

DZIEŁA LUIGIEGO CASTIGLIONI BĘDĄ NA WYSTAWIE W MUZEUM!

4 czerwca przybyli do Muzeum SiT goście z Francji: Tersilia Castiglioni i Michele Rota. Ta wizyta – to preludium wielkiego wydarzenia artystycznego, prezentacji prac Luigiego Castiglioni – światowej sławy malarza i plakacisty.

Tersilia Castiglioni, wdowa po artyście i prezes *Association Luigi Castiglioni* w Maisons-Laffitte pod Paryżem, **Michele Rota**, znana we Francji kolekcjonerka sztuki, a także dr **Władysław Serwatowski**, popularyzator polskiej kultury na świecie, będą kreatorami wystaw i przeglądów ukazujących mistrzowski dorobek artysty. Kuratorem wystawy zaaranżowanej w MSiT będzie **Elżbieta Kosieradzka**.

Luigi Castiglioni (1936–2003), artysta wszechstronny, zasłynął kolekcją m.in. ponad 100 plakatów o tematyce sportowej. Dla nas, Polaków, jest postacią szczególnie bliską dzięki zaangażowaniu, tak artystycznemu jak i praktycznemu, z jakim włączył się w dzieło pomocy Polsce w okresie stanu wojen-

Przy Ścianie chwały olimpijskiej (od lewej): prof. K. Hądzelek – prezes Fundacji CEOI, E. Kosieradzka – komisarz przyszłej wystawy, dr Wł. Serwatowski – pomysłodawca wystawy, M. Rota – członkini „Stowarzyszenia L. Castiglioni”, T. Jagodziński – dyrektor MSiT, T. Castiglioni – prezes „Association Luigi Castiglioni”, M. Ciechoński – prezes Fundacji „Światowe Centrum Dydaktyczne w Żelazowej Woli”

nego i w czasie przemian ustrojowych roku 1989. Za współpracę z solidarnościowym podziemiem był honorowany przez Lecha Wałęsę i prymasa Polski Józefa Glempa.

Goście zwiedzili ekspozycję stałą i wpisali się do książki pamiątkowej.

W spotkaniu uczestniczyli także **Marian Ciechoński**, prezes Fundacji „Światowe Centrum Dydaktyczne w Żelazowej Woli – Miejsce Urodzin Fryderyka Chopina” i prof. **Kajetan Hądzelek**, prezes Fundacji „Centrum Edukacji Olimpijskiej”.

Pomysłodawcy wystawy o Luigim Castiglioni w towarzystwie dyrektora MSiT i komisarza wystawy zwiedzają ekspozycję stałą

Tersilia Castiglioni słucha archiwalnego nagrania przemówienia Pierre'a de Coubertin

KONFERENCJA PRASOWA PRZED MEMORIAŁEM KAMILI SKOLIMOWSKIEJ

Dyrektor Tomasz Jagodziński prezentuje medal Tomasza Rębisza, przekazany do MSiT przez Piotra Małachowskiego (po lewej) i Tomasza Majewskiego (po prawej)

24 lipca br. w Muzeum odbyła się konferencja prasowa przed IV Memoriałem Kamili Skolimowskiej, zorganizowana przez Fundację Kamili Skolimowskiej oraz Ministerstwo Sportu i Turystyki w Warszawie.

W spotkaniu wzięli udział ambasadory Fundacji: **Tomasz Majewski**, mistrz olimpijski z Londynu w pchnięciu kulą, **Piotr Małachowski**, wicemistrz olimpijski z Pekinu w rzucie dyskiem, **Robert Pudło**, z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, **Joanna Mucha**, minister sportu i turystyki

oraz **Tomasz Jagodziński**, dyrektor MSiT.

W trakcie uroczystości do Muzeum został przekazany brązowy medal **Tomasza Rębisza** zdobyty w pchnięciu kulą na Igrzyskach Paraolimpijskich w Londynie. Medal ten, wylicytowany przez **Tomasza Majewskiego** i **Piotra Małachowskiego** (oba wpłacili najwyższą kwotę), pokryje koszt rehabilitacji **Malwiny Sobierajskiej**, polskiej zawodniczki w rzucie młotem, która podczas treningu została uderzona 7-kilogramowym młotem w plecy. Podobnemu wypadkowi 11 lat temu

uległ **Michał Kłys**, na którego rehabilitację udało się zebrać środki dzięki staraniom Fundacji K. Skolimowskiej oraz Minister Sportu i Turystyki. Na zakończenie konferencji zaproszeni goście obejrżeli zwiastun filmu dokumentalnego o Tomasz Majewskim.

Już ponad cztery lata nie ma z nami Kamili Skolimowskiej, mistrzyni olimpijskiej z Sydney w rzucie młotem. Jej pamięć podtrzymywana jest dzięki różnym inicjatywom, z których najważniejszą jest Memoriał jej imienia. Na stadionie warszawskiego KS „Orzeł” 25 sierpnia najlepsi lekkoatleci świata, medaliści IO, MŚ i ME wzięli udział w mityngu pod hasłem: „Sport jest jeden”. Można było podziwiać takie gwiazdy, jak: **Robert Harting** – niemiecki lekkoatleta w rzucie dyskiem, mistrz olimpijski z Londynu, mistrz świata i Europy, **Ehsan Hadadi** – irański lekkoatleta, dyskobol, srebrny medalista z Londynu, **Reese Hoffa** – amerykański lekkoatleta w pchnięciu kulą, brązowy medalista z Londynu, **Tatiana Łysenko** – rosyjska lekkoatletka w rzucie młotem, mistrzyni olimpijska z Londynu, **Kim Collins** – lekkoatleta sprinter, mistrz świata, **Anita Włodarczyk** – mistrzyni świata z Berlina, wicemistrzyni olimpijska z Londynu w rzucie młotem, **Piotr Małachowski** – wicemistrz olimpijski z Pekinu w rzucie dyskiem, **Tomasz Majewski** – mistrz olimpijski w pchnięciu kulą z Londynu.

Zawody rozpoczyna Mały Memoriał, czyli rywalizacja młodych lekkoatletów do lat 18. Nowością Memoriału był wspólny start zawodników pełnosprawnych i niepełnosprawnych.

W czasie zawodów odbywały się także pokazy szermierki na wózkach, koszykówki na wózkach, podnoszenia ciężarów czy tenisa stołowego osób niepełnosprawnych.

Honorowy patronat nad imprezą objęła **Anna Komorowska**.

Od lewej: Tomasz Majewski, Piotr Małachowski, Joanna Mucha

Z KORTÓW NA BARYKADY

Dyr. Tomasz Jagodziński, red. Bohdan Tomaszewski, red. Zbigniew Chmielewski, prof. Kajetan Hądzielek

Powstaniu, dziennikarze, muzealnicy i olimpijczycy.

Dopełnieniem relacji była wystawa planszowa przygotowana przez red. **Zbigniewa Chmielewskiego** i **Kordiana Tarasiewicza**, warszawianistę i tenisistę zaprzyjaźnionego z Muzeum. Z. Chmielewski skomentował prezentowany materiał ikonograficzny, dopowiedział wiele szczegółów do wystąpienia redaktora Tomaszewskiego.

Wzruszającym momentem spotkania, które prowadził prezes Fundacji CEOI, profesor **Kajetan Hądzielek**, było przekazanie przez żołnierzy batalionu AK „Ruczaj” – **Zofię Gordon „Iskrę”, Jana Wojciecha Drużyńskiego „Wojtka”, Andrzeja Dławichowskiego „Andrzeja”, Józefa Głuchowskiego „Stacha”** – na ręce dyrektora Tomasza Jagodzińskiego wzruszających pamiątek: opaski powstańczej i dokumentów dotyczących batalionu. Drugim, równie nieoczekiwanym akcentem, była deklaracja mecenasa **Ryszarda Parulskiego** o odsłonięciu 7 października w Kręgu Gloria Optimis na warszawskiej AVF tablicy poświęconej „sportowemu” batalionowi AK „Ruczaj”.

5 sierpnia odbyło się spotkanie „Z kortów na barykady”, przygotowane przez Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie i Fundację Centrum Edukacji Olimpijskiej, poświęcone spektakularnej akcji batalionu AK „Ruczaj” – zdobycia w pierwszym dniu Powstania Warszawskiego koszarów SS przy ul. Koszykowej.

Zainteresowanie historyków sportu tym wydarzeniem jest związane z mało znanym faktem, iż w jednym plutonie batalionu AK „Ruczaj” walczyli niemal wszyscy czołowi polscy tenisisci, członkowie polskiej drużyny występującej w Pucharze Devisa: bracia Ignacy i Ksawery Tłoczyńscy, Czesław Spychała, Antoni Smordowski, Jerzy Gottschalk, a także utytułowany lekkoatleta Tadeusz Hanke.

Gwiazdą spotkania był redaktor **Bohdan Tomaszewski**, członek AK, zaprzysiężony w obecności zawodników i działaczy tenisowych, znający osobiście wszystkich bohaterów spotkania i spotykający się z

nimi niejednokrotnie na kortach. W emocjonalnych wspomnieniach przywołał ostatnie przedwojenne mecze tenisowe, bohaterów powstańczej akcji, a także działania konspiracyjne w okupowanej Warszawie. Ponad godzinny monolog nestora dziennikarstwa sportowego trzymał w napięciu wszystkich uczestników spotkania, wśród których byli Powstańcy z rodzinami i osobami towarzyszącymi, historycy i autorzy książek o

Zofia Gordon „Iskra” prezentuje pamiątkową opaskę batalionu AK „Ruczaj”

XVII FESTIWAL NAUKI Z UDZIAŁEM MSiT

W dniach 20–29 września w Warszawie odbywał się XVII Festiwal Nauki pod patronatem Konferencji Rektorów Uczelni Warszawskich, Prezesa i Prezydium Polskiej Akademii Nauk oraz Prezydent m.st. Warszawy.

Festiwal organizowany jest od 1996 r., zawsze we wrześniu. Jego animatorami są Wydział Fizyki UW i Instytut Biochemii i Biofizyki PAN, a oficjalnym reprezentantem, pozostałe od początku Uniwersytet War-

sawski. Od 2010 roku tytuł animatora otrzymał także Wydział Fizyki Politechniki Warszawskiej.

W tegorocznej edycji uczestniczyło ponad sto instytucji, m.in. instytuty Polskiej Akademii Nauk, wydziały warszawskich uczelni, stowarzyszenia i muzea; odbyło się ponad 500 spotkań. Po raz pierwszy w gronie organizatorów znalazło się Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, które przygotowało pokazy i wykłady związane z historią

i technologią wykorzystywaną w sporcie, takie jak: „Poznaj wielki błękit: historia technologii umożliwiającej nurkowanie” (23 IX); „Pierre de Coubertin – twórca idei nowożytnego olimpizmu” (24 IX); „Olimpiady, których nie było... O sporcie i igrzyskach olimpijskich w latach 1940 i 1944” (25 IX); „Fizyka w sporcie” (26 IX); „Od celeryferu do górskiego roweru. Historia ewolucji konstrukcji roweru” (27 IX).

PIOTR OŻERSKI – RZEŻBA SPORTOWA

30 września odbył się wernisaż wystawy „Piotr Ożerski – Rzeźba sportowa”.

Piotr Ożerski, urodzony 1 stycznia 1944 r. w Warszawie, niebawem będzie świętować 70. urodziny. W zbiorach Muzeum od lat 80. ubiegłego wieku znajduje się sześć rzeźb tego wszechstronnego rzeźbiarza, w latach młodości czynnie uprawiającego sport i podejmującego temat sportu w swojej twórczości. Ceniony artysta, laureat nagród za dzieła o tematyce sportowej, od 30. lat mieszka w Australii.

Rzeźby, prezentowane na kameralnej wystawie, odbyły kilkumiesięczną podróż morską. Można było obejrzeć 23 prace z lat 1976–2006, którym towarzyszyły szkice i rysunki powstałych już oraz przyszłych rzeźb.

Piotr Ożerski – rzeźbiarz

Goście wernisażu

Wernisaż wystawy zgromadził przyjaciół i kolegów artysty – z liceów plastycznych w Kielcach, Zakopanem i Warszawie oraz z Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, którą ukończył w 1974 roku. **Mikołaj Ożerski**, utalentowany wnuk rzeźbiarza, wykonał własną kompozycję na gitarę, którą dedykował Dziadkowi z okazji jubileuszu. Wicedyrektor MSiT Aleksandra Czechowicz-Woźniak wręczyła Piotrowi Ożerskiemu pamiątkowy medal wybitny z okazji jubileuszu 60-lecia Muzeum.

Do wystawy Muzeum wydało folder, który, po raz pierwszy, można pobrać ze strony internetowej MSiT.

PAŹDZIERNIK – GRUDZIEŃ 2013

ODESZLI

† 7 lipca – **Artur Hajzer** – znakomity alpinista, zdobywca siedmiu szczytów ośmiotysięcznych, autor i realizator programu „Polski himalaizm zimowy 2010–2015”, przyjaciel Muzeum. Był gwiazdą Przeglądu Filmów Alpinistycznych im. Wandy Rutkiewicz, organizowanego w MSiT od 1993 r. Jako prezes firmy „HiMountain” był też ich sponsorem. „Pozostał na zawsze w ukochanych górach...” na stokach Gasherbrumu I.

† 22 lipca – **Michał Błaszkwicz**, brat Wandy Rutkiewicz; od wielu lat gość honorowy Przeglądu Filmów Alpinistycznych, reprezentujący rodzinę patronki festiwalu, Wandy Rutkiewicz. Był jednym z głównych darczyńców Muzeum. W 2002 r., z okazji X PFA, przekazał zdjęcia, dokumenty, odznaczenia, odzież i sprzęt alpinistyczny W. Rutkiewicz – znalazły się one na wystawach w MSiT (2002) i w Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie (2003). W 2010 r., pośredniczył w przekazaniu pamiątek na wystawę „20 lat Karawany do marzeń Wandy Rutkiewicz” (2011).

WIZYTA W WOLDENBERGU

W dniach 29–30 września delegacja MSiT w składzie: dyr. Tomasz Jagodziński, dr Iwona Gryś i Agnieszka Fietkiewicz, złożyła wizytę w Muzeum Woldenbergów w Dobiegniewie.

Celem wyjazdu było nawiązanie współpracy przy planowanej na rok następny wystawie poświęconej tematyce sportu i olimpizmu w hitlerowskich obozach jenieckich podczas II wojny światowej. Dyrektor Muzeum Woldenbergów, Irena

Zmaczyńska, oprowadziła pracowników MSiT po ekspozycji. Przeprowadzono rozmowy nt. przyszłej współpracy oraz omówiono wstępne założenia dotyczące prezentacji eksponatów.

Irena Zmaczyńska, Agnieszka Fietkiewicz, Tomasz Jagodziński

Agnieszka Fietkiewicz (z prawej), kierownik Biblioteki MSiT, w towarzystwie Ireny Zmaczyńskiej, dyrektora Muzeum Woldenbergów w Dobiegniewie, zwiedza muzealną ekspozycję

ODWIEDZILI MUZEUM

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie jest miejscem chętnie odwiedzanym przez oficjalne delegacje, osobistości świata sportu, kultury, polityki, dyplomacji oraz celebrytów, zarówno z kraju, jak i z zagranicy.

Ostatnio gościli w Muzeum:

■ 10 czerwca – **Robert Lewandowski**, znakomity piłkarz, napastnik biało-czerwonych, zawodnik „Borussii” Dortmund;

■ 09 lipca – **Leszek Miller**, polityk, członek SLD, prezes Rady Ministrów oraz **Bogusław Wontor**, poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Gościom towarzyszyli Tomasz Jagodziński, dyrektor MSiT i Andrzej Kraśnicki, prezes PKOl;

■ 24 lipca – **Andreas Küttel**, szwajcarski skoczek narciarski, mistrz świata w skokach.

Gościowi towarzyszyli dyr. Tomasz Jagodziński, Grażyna Rabsztyń i Henryk Urbaś, rzecznik prasowy PKOl.

A. Küttel w 2009 r. wywalczył tytuł Mistrza Świata na dużej skoczni w Libercu. 12 maja 2009 r. skoczni w Einsiedeln nadano jego imię.

■ 25 lipca – **Dušan Čaplovič**, minister edukacji, nauki, badań i sportu Republiki Słowackiej oraz **Vasil Grivna**, ambasador nadzwyczajny i pełnomocny Republiki Słowackiej w Warszawie. Gościom towarzyszyli przedstawiciele MSZ, PKOl oraz sportowcy i olimpijczycy, w tym **Jagna Marczułajtis**.

DIAMENTY KOLEKCJI 60-LECIA MSiT

Rok 2012 zapisał się w dziejach Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie jako rok Diamentowego Jubileuszu.

W ciągu minionych 60 lat, tj. od chwili powołania w 1952 roku, udało się zgromadzić tysiące artefaktów sportowych: trofeów, strojów, sprzętu, pamiątek, a także dzieł sztuki, fotografii, dokumentów i wydawnictw. Ten pokaźny dorobek zasługuje na upowszechnienie, co zamierzamy zrealizować, wydając w przyszłości jubileuszową publikację – album prezentujący najcenniejsze obiekty z naszych zbiorów. Zanim to jednak nastąpi, na łamach biuletynu „Wiadomości Muzealne” prezentujemy „w odcinkach” naszym Czytelnikom i zarazem Gościom Muzeum sześćdziesiąt skarbów jubileuszowej kolekcji muzealnej.

3. Rakieta tenisowa Ignacego Tłoczyńskiego

Rakieta tenisowa Maxply Fort firmy Dunlop (Anglia) należała do Ignacego Tłoczyńskiego, pseudonim „Ignac” (1911–2000), jednego z najwybitniejszych zawodników tenisa ziemnego w Polsce. Jako reprezentant Polski rozegrał 43 mecze w Pucharze Davisa. Wystąpił 14 razy w Wimbledonie. W latach 1930–1939 zdobył 12 złotych medali mistrzostw Polski, był 2-krotnym wicemistrzem Wielkiej Brytanii, 3-krotnym mistrzem Szkocji i mistrzem Londynu. Reprezentował barwy klubów AZS Poznań i „Legia” Warszawa.

Ignacy Tłoczyński walczył w Powstaniu Warszawskim; po wojnie na stałe zamieszkał w Edynburgu w Anglii. Jego prochy sprowadzono do Polski – spoczął na starym Cmentarzu Po-

wązkowskim w Warszawie. Warto wspomnieć, jak I. Tłoczyński wiosną 1930 r. przyczynił się do pierwszego tryumfu Polski w Pucharze Davisa. W decydującym secie (rywalami byli Rumuni) już wygrywał, kiedy nagle poczuł kurcz w nodze i zszedł z boiska. Opiekun Aleksander Olchowicz podał mu herbatę, jak się później okazało, z dodatkiem koniaku. Tenista wrócił na kort po zwycięstwo (3:2). Tego samego roku uzyskał 2. miejsce w Plebiscycie „Przeglądu Sportowego”, tuż za Januszem Kusocińskim.

W centralnym punkcie rakiety widnieje czerwony napis: Maxply Fort, po przeciwległej stronie na ozdobnej złotej szarfie – Maxply. Uchwyt owinięty brązową skórzaną taśmą, na której znajduje się powtarzający się złoty napis: Dunlop oraz znak firmowy. Na ściankach frontowych kalkomanie ze znakiem firmowym i napisem: Dunlop, na jednej z nich – kalkomania z flagą Wielkiej Brytanii i napis: Made in England, na drugiej złote inicjały: I.T. (Ignacy Tłoczyński). Naciąg z tworzywa sztucznego, ze znakiem firmowym producenta.

PIŁKARSKI ZEGAR W ZBIORACH MUZEUM

Tomasz Jagodziński, Tomasz Kucharski i Bogdan Jeziorski przed zegarem odmierzającym czas do EURO 2012

Burmistrz Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy Tomasz Kucharski przekazał piłkarski zegar, który od 2007 roku odmierzał czas do Mistrzostw Europy w Polsce i na Ukrainie.

Inicjatorem wydarzenia był **Bogdan Jeziorski**, radny dzielnicy Praga-Południe, członek Komisji Sportu.

Przekazanie miało miejsce podczas ceremonii wręczenia pucharów I Mistrzostw Warszawy Instytucji Kultury, które odbyły się w rocznicę Euro 2012 – 8 czerwca 2013 roku na stadionie „Polonii” Warszawa.

MUZEALNE „LATO W MIEŚCIE”

Z okazji „Lata w mieście” Muzeum przygotowało dla zwiedzających szereg atrakcji.

Każdy, kto w czasie wakacji razem z opiekunami odwiedził ekspozycję stałą, miał okazję do wspólnych zabaw: sprawdzenia, czy będzie w stanie podnieść kulę lekkoatletyczną, startu z bloków startowych, uniesienia opony z bolidu Roberta Kubicy, rozwiązania łamigłówek, malowania kolorowanek o tematyce sportowej, uczestnictwa w turnieju piłkarskim przygotowanym przez Warszawski Klub Futbolu Stołowego oraz zagrania na symulatorze do gry w golfa. Cyklicznie odbywały się takie zajęcia jak: „Turniej piłkarzyków” – profesjonalny mecz futbolu stołowego prowadzony przez trenera z Polskiego Związku Futbolu Stołowego; „Spotkania golfowe” – tajniki gry przybliżył Emil Wójcik, zawodowy trener golfa; konkurs rodzinny „Sportowa Warszawa” – ubrania, dokumenty i fotografie w formie pokazu Power Point na CD.

W IV KWARTALE 2013 ROKU ZAPRASZAMY NA:

DZIEJE SPORTU POLSKIEGO I OLIMPIZMU

Ekspozycję stałą
wtorek – piątek w godz. 9.00–17.00
sobota – niedziela w godz. 10.00–17.00

LUIGI CASTIGLIONI – WIZJONER SPORTU

wystawę czasową
15 października – 4 listopada

POJEDYŃKI NA SŁAWNYCH OBRAZACH W PASTISZACH WOJCIECHA ZABŁOCKIEGO

wystawę czasową
5 listopada – 28 listopada

PTTK

wystawę czasową
2 grudnia – 26 stycznia

GIEŁDĘ KOLEKCJONERÓW PAMIĄTEK SPORTOWYCH

30 listopada

ŚWIATOWY DZIEŃ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

zwiedzanie ekspozycji stałej z przewodnikiem
3 grudnia

więcej informacji na: www.muzeumsportu.waw.pl

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE

Muzeum Rejestrowane
01–531 Warszawa, ul. Wybrzeże Gdynskie 4
Centrum Olimpijskie

www.muzeumsportu.waw.pl
muzsport@muzeumsportu.waw.pl

Dyrektor: Tomasz Jagodziński

Numery telefonów

Sekretariat 22 56 03 780, fax 63 71 501
Dział Muzealiów 22 56 03 783
Dział Naukowy 22 56 03 730
Archiwum Foto 22 56 03 782
Czytelnia 22 56 03 790
e-mail: biblioteka@muzeumsportu.waw.pl
Dział Edukacji i Promocji 22 56 03 786
e-mail: edukacja@muzeumsportu.waw.pl

Mazowsze.
serce Polski

Muzeum jest instytucją finansowaną ze środków
Samorządu Województwa Mazowieckiego

Dojazd

Autobusy: 114, 118, 185
(przystanek Centrum Olimpijskie)
114, 116, 122, 157, 181, 185, 205, 303
(przystanek pl. Wilsona)
Tramwaje: 6, 15
(przystanek pl. Wilsona)
Metro
(stacja pl. Wilsona)

**Materiały informacyjne do „Wiadomości Muzealnych”
przygotowują pracownicy MSiT
Fotografie ze zbiorów Archiwum Fotograficznego MSiT
Redakcja: Elżbieta Krawczyk-Kosieradzka
DTP: Piotr Krasowski**